

UCHWAŁA NR
RADY GMINY CZŁUCHÓW

z dnia

w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie udzielania wsparcia seniorom w wieku 60 lat i więcej w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 609), art. 50 ust. 6, 6a i 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.)

Rada Gminy uchwała co następuje:

§1. Przyjmuje się gminny program osłonowy, który określa szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług seniorom w wieku 60 lat i więcej, zamieszkującym na obszarze Gminy Człuchów, w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” (Moduł I) w Gminie Człuchów na rok 2024, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Program, o którym mowa w §1 będzie realizowany do 31 grudnia 2024 r.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Człuchów, - który to stosownie do przepisu art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 609) może upoważnić do całokształtu czynności związanych z programem, o którym mowa w §1 tej uchwały Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie lub innych pracowników GOPS w Człuchowie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, zwany dalej „Programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Polską zachodzące procesy demograficzne, oraz jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Na mocy niniejszej uchwały osoby starsze w wieku 60 lat i więcej z terenu gminy Człuchów będą miały możliwość korzystania z programu osłonowego w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.). Dzięki realizacji Programu seniorzy uzyskają pomoc m.in. w czynnościach dnia codziennego oraz zyskują poczucie bezpieczeństwa.

Wobec powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.

Gminny program osłonowy w zakresie udzielania wsparcia seniorom w wieku 60 lat i więcej w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024

1. UWARUNKOWANIA PRAWNE PROGRAMU

Gminny program osłonowy Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024 jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.), dotyczącym realizacji zadań własnych gminy, z uwzględnieniem nowych form wsparcia, w zakresie podejmowania zadań w ramach pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy.

Przyjęcie programu wynika z wymogów zapisu rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 podpisanego w październiku 2023 r. przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, w którym to warunkiem otrzymania środków finansowych na wsparcie seniorów jest przyjęcie niniejszego programu – Gmina przystępując do realizacji programu przyjmuje uchwałą program osłonowy dotyczący realizacji usług opiekuńczych poprzez przyznawania usług sąsiedzkich mających na celu poprawę możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. Program jest również odpowiedzią na potrzeby niesamodzielnymi ze względu na wiek oraz stan zdrowia zamieszkałych na obszarze Gminy Człuchów seniorów.

2. CEL PROGRAMU

Celem gminnego programu osłonowego jest wsparcie seniorów w wieku 60 lat i więcej, zamieszkujących na terenie Gminy Człuchów, poprzez przyznawanie tzw. „usług sąsiedzkich” mających na celu umożliwienie samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. To optymalne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia oraz bieżąca sytuacja zdrowotna uzasadnia stałe monitorowanie oraz wsparcie w celu zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, podstawowej opieki higieniczno – leczniczej, oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

3. DIAGNOZA POTRZEB UZASADNIAJĄCA WDROŻENIE PROGRAMU

Program jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stoją przed samorządem w wyniku zachodzących procesów demograficznych – tzw. „starzenia się społeczeństwa”. Jest on ponadto elementem polityki senioralnej Gminy Człuchów w zakresie troski wobec osób niesamodzielnych ze względu na wiek oraz/lub stan zdrowia.

Osoby starsze, w szczególności osoby mające problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia są narażone na zachwianie bezpieczeństwa socjalnego oraz postępujący proces alienacji społecznej. Dlatego też, niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do niwelowania oraz zapobiegania pogłębianiu się tych procesów.

Na terenie Gminy Człuchów, na przestrzeni ostatnich lat, zauważany jest systematyczny proces zmiany struktury demograficznej, charakteryzujący się rosnącym udziałem osób starszych (60 lat i więcej) w liczbie mieszkańców. W 2023 roku obszar Gminy Człuchów zamieszkiwało 10 864 mieszkańców, w tym 5386 kobiet i 5478, z czego 2167 osób to osoby w wieku 60 lat lub więcej (1143 kobiety, 1024 mężczyźni).

Wykaz ilościowy mieszkańców Gminy Człuchów od 60 roku życia w latach 2021- 2023

Lp.	Nazwa danych/rok	2021	2022	2023
1.	Liczba mieszkańców w tym kobiet i mężczyzn w wieku od 60 lat i więcej	2093	2141	2167

Źródło: Dane statystyczne Urzędu Gminy Człuchów.

Wiele z nich jest samotnych, które w ogóle nie mają bliskich albo ich rodzina zamieszkuje poza granicami gminy i sporadycznie kontaktuje się z taką osobą. Obecnie zauważa się narastający popyt na wszelkiego rodzaju wsparcie dla seniorów, który w mniejszym stopniu dotyczy pomocy finansowej, a bardziej usługowej. Nie tylko osoby zainteresowane, ale również inni mieszkańcy Gminy Człuchów oraz pracownicy instytucji współpracujących, niejednokrotnie informowali Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie o osobach starszych, które wymagają lub mogą potrzebować wsparcia. Zjawisko to stale się nasila i nie tylko globalnie, ale również lokalnie instytucje pomocy społecznej stoją w obliczu zmian związanych ze starzeniem się ludności. W związku z tym, już teraz konieczne jest wdrażanie rozwiązań w różnych obszarach życia, które nastawione będą na zwiększone wsparcie dla osób starszych. Dlatego pożądany jest każdy program dla seniorów, mogący przyczynić się do rozwoju i realnej pomocy osobom w wieku senioralnym, zapewnienia im dostępu do świadczeń socjalnych i innych usług społecznych, polepszenia komfortu życia osób starszych oraz zwiększenia ich bezpieczeństwa.

W tym stanie rzeczy oraz wobec wymogów ministerialnych warunkujących finansowanie i realizację niniejszego przedsięwzięcia, w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, zasadne jest wprowadzenie programu osłonowego na poziomie gminy.

4. ZAKRES PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

Wsparciem w ramach programu objęci zostaną seniorzy, którzy borykają się z problemami z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Dzięki dotacji i środkom własnym Gmina Człuchów będzie koordynować realizację usług sąsiedzkich w 2024 r. Zostanie dokonana kwalifikacja osób spełniających kryteria programu w celu realizacji usług. Niezbędne jest zorganizowanie szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy dla osób wybranych do realizacji usług sąsiedzkich. Pomoc dla uczestników Programu będzie bezpłatna i nie uwarunkowana spełnianiem kryterium dochodowego.

5. PODMIOT REALIZUJĄCY PROGRAM

Program realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie.

6. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program jest finansowany z dotacji budżetu państwa, otrzymanej w ramach dofinansowania Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 Moduł I w następujący sposób:

1. Udział środków własnych Gminy – nie mniej, niż 20%;
2. Dotacji budżetu państwa w wysokości nie wyższej niż 80% kosztów realizacji programu.

7. MONITORING PROGRAMU

Z realizacji gminnego programu osłonowego zostanie sporządzone roczne sprawozdanie, określone w cz. IX pkt 1 i 2 programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Powyższe sprawozdanie zostanie przekazane wojewodzie w terminie do dnia 30 stycznia 2025.